BIODIVERSITEITS EN BIOFILIEBELEID

Biodiversiteit :
voor het welzijn van onze bewoners patiënten en medewerkers

Het integreren van biodiversiteit en biofilie in onze activiteiten is een krachtige manier om bij te dragen aan het welzijn van onze bewoners, patiënten en medewerkers.

Talrijke wetenschappelijke studies hebben de **voordelen aangetoond van contact met de natuur** voor het welzijn en het behoud van een goede gezondheid[1].

De bouw van onze vestigingen en hun dagelijks beheer hebben een impact op biodiversiteit en werpen een aantal vragen op, zoals de artificialisatie van land,
het behoud van flora en fauna, watervervuiling door medicijnen en het beheer van groene ruimten en het gebruik van fytosanitaire producten.

Als onderdeel van haar milieubeleid zet de Groep zich in om biodiversiteit en biofilie te bevorderen.

Hospitalisatie

In contact met de natuur, met uitzicht op de bomen vanuit hun kamer, zien patiënten hun verblijfsduur verkorten[2].

Résidence Crampel, emeis woonzorgcentrum Frankrijk

Een woord van de arts

Welzijn en gezondheid in *emeis*-vestigingen:
de voordelen van contact met de natuur

De huidige bedreiging van ecosystemen is een bedreiging die nu al gevolgen heeft voor onze gezondheid, onze levenskwaliteit en onze toekomst. Het is ook wetenschappelijk bewezen dat de rijkdom van de interacties tussen mensen en de natuur, in het bijzonder met onze dieren, goed is voor de psychologische, cognitieve en fysieke gezondheid. Een gezonde levensverwachting, en dus de levenskwaliteit van onze patiënten, bewoners en medewerkers, is daarom sterk afhankelijk van deze meervoudige verbanden. Onze rol als belangrijke speler in de gezondheidszorg en ondersteuning van de meest kwetsbaren vereist dat. Daarom hebben we ervoor gekozen om onze medische en zorgactiviteiten, onze vastgoedprojecten en onze ondersteunende functies te organiseren met een constante aandacht voor het milieu, de leefwereld en de biodiversiteit, drie essentiële dimensies die we met elkaar moeten kunnen verzoenen en respecteren in een benadering van duurzame ontwikkeling.

Prof. Pierre Krolak-Salmon
Medisch Directeur Groep

(1) Bronnen: Yoshifumi Miyazaki, Shinrin Yoku: The Japanese Art of Forest Bathing, 2018 / Roger S Ulrich, Health Benefits of Gardens in Hospitals, 2002 / Bjørn Grinde, Grete Grindal Patil, Biophilia: Does Visual Contact with Nature Impact on Health and Well-Being? 2009 / Alzheimer's Australia SA, Gardens that Care: Planning Outdoor Environments for People with Dementia, 2010 / Louis Bherer, Les bienfaits de la nature sur la santé globale, 2021 / Barcelona Healthcare Architecture, Jardines terapéuticos para el bienestar de las personas, 2022
(2) Bron: Roger S. Ulrich, View Through a Window May Influence Recovery from Surgery, 1984

Biodiversiteit :
een wereldwijde noodsituatie

Biodiversiteit: een wereldwijde noodsituatie

> Op wereldschaal **een versnelde achteruitgang van biodiversiteit**: vernietiging van ecosystemen (ontbossing, verdwijnen van het Groot Barrièrerif, enz.), verdwijnen van planten- en diersoorten, enz.

> Er zijn **5** onderling afhankelijke **oorzaken van het verlies van de biodiversiteit** geïdentificeerd: fragmentatie van habitats als gevolg van kunstmatig landgebruik, overmatige exploitatie van hulpbronnen (water, bossen, bodem, zeevruchten, enz.), klimaatverandering, vervuiling (lucht, bodem, water) en invasieve uitheemse soorten.

-68 %

Wereldwijde afname van gewervelde dieren tussen 1970 en 2016[3].

1,26 M
hectare

natuur- en landbouwgrond is verstedelijkt in slechts 10 jaar in Europa tussen 2008 en 2018[(4)], het equivalent van 248 voetbalvelden per dag.

25 %
van de rivieren in de wereld

bevatten concentraties van medicijnresten die mogelijk gevaarlijk zijn voor ecosystemen[5].

Biodiversiteit en biofilie: waarover gaat het?

Biodiversiteit
De diversiteit van levende organismen op alle niveaus (ecosystemen, soorten, genetica) en in de interacties tussen soorten en hun omgeving.

Biofilie
De aangeboren behoefte van mensen om in contact te staan met de natuur, wat resulteert in een positieve impact op het lichaam.

Grafenwörth, emeis woonzorgcentrum, Oostenrijk

(3) Bron: WWF - https://www.wwf.fr/vous-informer/actualites/rapport-planete-vivante-2020
(4) Bron: Duurzame verstedelijking en landgebruikpraktijken in Europese regio's
(5) Bron: Universiteit van York - https://www.york.ac.uk/news-and-events/news/2022/research/global-study-pharmaceutical-pollution-rivers/

Onze engagementen op het gebied van biodiversiteit en biofilie

Engagement nr. 1
De interactie van bewoners, patiënten en personeel met de natuur bevorderen om een goede gezondheid en welzijn te bevorderen

A. Het contact met de natuur versterken door het te integreren in het ontwerp van gebouwen:

> Ervoor zorgen dat **buitenruimtes aangepast zijn aan de specifieke behoeften van de gebruikers: veilige** zones, **toegankelijk** voor mensen met beperkte mobiliteit, **uitgerust** met tafels, stoelen en banken, en **beplant met groen.**

> Door **therapeutische tuinen** te ontwikkelen die de verschillende zintuigen prikkelen door het contact met de vegetatie (ruiken, aanraken,...)

> Door van de buitenruimtes van onze instellingen **aantrekkelijke plekken te maken om te ontspannen en te socialiseren**, maar ook om bij te dragen aan **een goede lichamelijke conditie**, met name door mensen aan te moedigen om in de natuur te wandelen.

> Door voorrang **te geven** aan **natuurlijk licht** in onze instellingen om **de dag/nachtcyclus** te helpen **respecteren, wat** vooral belangrijk is voor bewoners of patiënten met cognitieve stoornissen, die hun ruimtelijke en temporele referentiepunten verliezen.

Les Orchidées, kliniek voor geestelijke gezondheidszorg emeis, Frankrijk

B. Het contact met de natuur versterken door middel van activiteiten voor bewoners en patiënten:

> Door het hele jaar **door buitenactiviteiten** aan te bieden: sport, lezen, spelletjes, lunch, wandelingen, enz.

> Door natuurgerelateerde **educatieve activiteiten** te organiseren: uitstapjes naar de boerderij, bouw en observatie van insectenhotels, bijenkorven, enz.

> Door **het** gebruik van **niet-medicinale therapieën** te ontwikkelen op basis van contact met **de natuur en dieren**, bijvoorbeeld: therapeutisch tuinieren, huisdiertherapie (zoötherapie), gebruik van ter plaatse geproduceerde honing om wonden te genezen, enz.

Onze engagementen op het gebied van biodiversiteit en biofilie

Engagement nr. 2

De diversiteit van natuurlijke ecosystemen behouden

A. Optimaliseren van het waterbeheer:

> **Door het planten van** winterharde **inheemse soorten aan te moedigen** die aangepast zijn aan het klimaat en weinig water nodig hebben, evenals ecologisch beheer om de verdamping van water van planten te verminderen: gedifferentieerd beheer, mulchen, enz.

> **Door de voorkeur te geven aan beplanting in de grond** boven plantenbakken, die meer water nodig hebben (met uitzondering van therapeutische plantenbakken).

> Door investeringen **in irrigatiesystemen van het sprinklertype** voor gazons van vestigingen te beperken en door tijdelijke druppelirrigatiesystemen voor nieuwe aanplantingen te handhaven totdat deze wortel hebben geschoten.

> **100% van de vestigingen uitrusten met regenwateropvangsystemen** met een kleine capaciteit (minder dan 350 liter) voor gebruik bij activiteiten, entertainment en het onderhoud van kleine ruimten (balkons, terrassen, kamerplanten); en 100% van de nieuwe gebouwen uitrusten met regenwateropvangsystemen met een grote capaciteit.

> Door in alle nieuwe vestigingen **aparte meters** voor besproeiing en drinkwater **te installeren**.

> Door **de vervuiling van waterwegen door medicijnen** tegen **te gaan,** door polymedicatie[6] te bestrijden en door niet-medicamenteuze therapieën aan te moedigen in de dagelijkse zorg van patiënten en bewoners.

B. De impact van onze catering op de biodiversiteit beperken:

> Door **voedselverspilling tegen te gaan** en onze bewoners en patiënten de mogelijkheid te bieden om minstens één keer per week **een vleesvrije dag in te lassen** om de druk op het milieu en het land te helpen verminderen.

> De voorkeur geven aan de aankoop van **vis en vlees met labels die** de natuur meer respecteren, zoals het **MSC[(7)]-label** dat duurzame visserij met respect voor mariene habitats aanmoedigt.

C. Deelnemen aan de strijd tegen bodemafdekking:

> Door in onze nieuwe gebouwen de voorkeur te geven aan **waterdoorlatende verharding voor buitenparkeerplaatsen**, waarbij **de biotoopcoëfficiënt per oppervlakte[8]** voor en na de aanleg wordt berekend. De voorkeur wordt gegeven aan **situering op reeds kunstmatig ontwikkelde (niet-natuurlijke) locaties en het behoud van bestaande vegetatie wordt gemaximaliseerd.**

D. Ontwikkelen en beheren van groene ruimten volgens een ecologische benadering, waarbij een rijke flora wordt bevorderd en natuurlijke habitats voor fauna worden gecreëerd:

> Geleidelijk **nul-fyto[(9)] beheer** van groene ruimten in al onze vestigingen invoeren en het gebruik van alternatieve methoden aanmoedigen (bijv. begrazing van natuurgebieden).

> Door **gedifferentieerd beheer** van groenzones te ontwikkelen, met een voorkeur voor een lagere onderhoudsintensiteit en een meer natuurlijke ontwikkeling van de vegetatie.

> Door in nieuwe constructies, rijke **landschapsprojecten te creëren** die verankerd zijn in de lokale omgeving, met integratie van **4 vegetatielagen** (lage kruidachtige, hoge, struiken en bomen), **een plantenpalet** dat de voorkeur geeft aan **lokale soorten[10]**, **schuilplaatsen voor wilde dieren** (nestkasten, insectenhotels,...) en **graslandgebieden**.

> Door **lichtvervuiling onder controle te houden**, in het bijzonder door 's nachts aanwezigheidsdetecterende lampen te gebruiken.

(6) Polymedicatie is de gelijktijdige toediening van een buitensporig aantal geneesmiddelen. - (7) MSC = Marine Stewardship Council. - (8) Indicator die de mate van land- en oppervlakte artificialisatie (kunstmatig gebruik) in het project aangeeft. - (9) De term zéro-phyto wordt algemeen gebruikt in Frankrijk om het onderhoud van buitenruimtes zonder het gebruik van synthetische fytosanitaire producten aan te duiden. Sinds 2014 verbiedt de wet Labbé het gebruik van fytosanitaire producten in openbaar groen. Vanaf 1 juli 2022 zal deze wet van toepassing zijn op privé-eigendommen, plaatsen die door het publiek worden bezocht en plaatsen voor collectief gebruik. - (10) Soorten die van nature voorkomen in de biogeografische zone of in bepaalde gevallen op het betreffende nationale grondgebied.

Engagement nr. 3
Interne en externe belanghebbenden betrekken bij het behoud van biodiversiteit

Elbschloss, emeis assistentiewoning voor senioren, Duitsland

A. Bijdragen aan een groter bewustzijn over biodiversiteitskwesties onder onze belanghebbenden, het delen van onze engagementen en het gezamenlijk ontwikkelen van oplossingen die zijn afgestemd op onze vestigingen:

> Door het hele jaar door bewustmakingscampagnes te voeren over biodiversiteitskwesties, vooral met bewoners, patiënten en hun familie.

> Door onze medewerkers bewust te maken **door middel van training en leuke workshops.**

> Het aanmoedigen van **initiatieven en het delen van** beste praktijken tussen vestigingen.

> Jaarlijks **meten van** de **tevredenheid** van de biodiversiteit, samen met de Directeurs van de vestigingen, over het onderhoud van de groene ruimten, en met bewoners, patiënten en familieleden over de kwaliteit van de groene ruimten.

B. Het ontwikkelen en implementeren van interne operationele hulpmiddelen om onze engagementen in de vestigingen te implementeren:

> Invoeren van biodiversiteitsspecificaties voor nieuwe vestigingen.

> **Invoering** van **een intern label** voor biodiversiteit en biofilosofie genaamd **BiophilGood** voor bestaande vestigingen.

> Teams voorzien van een **"Toolbox"** met actiefiches.

C. Het behoud van biodiversiteit in onze hele waardeketen aanmoedigen:

> Door in de bouwcontracten voor onze vestigingen **een charter op** te nemen met een biodiversiteitscomponent en door het gebruik van **hout met FSC- of PEFC[11]-label** verplicht te maken.

> Door in onze leveranciersselectiecriteria de **Ecovadis CSR-rating** op te nemen die, via zijn milieupijler, rekening houdt met het respect voor biodiversiteit.

> **Door optimaal beheer van groenafval aan te moedigen:** hergebruik van groenafval binnen de groene ruimten van de vestiging aanmoedigen; elke dienstverlener verplichten tot een traceerbaarheidsproces voor het recyclen van groenafval dat uit de vestigingen wordt geëxporteerd.

> **Door inclusie en lokale economische ontwikkeling te bevorderen, door de volgende doelstellingen te bereiken:**

- 100% van de aanbestedingen voor "onderhoud van groene ruimten" bevatten een verplichte raadpleging van ten minste één ESAT of lokale integratievereniging.
- 20% van de onderhoudscontracten voor groene ruimten wordt toegekend aan ESAT's of lokale verenigingen voor integratie.
- 70% van de onderhoudscontracten voor groene ruimten wordt toegekend aan kleine lokale bedrijven binnen een geografisch gebied van minder dan 50 kilometer.
- Het gebruik van volledig gerobotiseerde oplossingen is verboden (bv. autonome robotmaaiers).
- Planten en zaailingen worden bij voorkeur gekocht bij lokale kwekerijen of detailhandelaars.

(11) Forest Stewardship Council / Programma voor de goedkeuring van boscertificeringsystemen

Residentie Pankow, emeis assistentiewoningen, Duitsland

Het interne emeis label voor biodiversiteit en biofilie

Om de vooruitgang van onze vestigingen op het gebied van biodiversiteit en biofilie te volgen en te delen, heeft de Groep een intern label ontwikkeld: **"BiophilGood".** Dit label is ontwikkeld in het kader van een gezamenlijke aanpak en erkent emeis-vestigingen **die** biodiversiteit en **contact met de natuur stimuleren.**

De referentienormen zijn gericht op vestigingen die in bedrijf zijn. Ze hebben3 hoofddoelstellingen:

- > Ontwikkel faciliteiten die contact met de natuur aanmoedigen;
- > Natuurgerelateerde evenementen en bewustmakingsactiviteiten aanmoedigen;
- > De ecologische kwaliteit van groene ruimten verbeteren.

Er zijn drie ambitieniveaus, van tot . Het behaald niveau wordt aan het onthaal van de deelnemende site weergegeven.

(11) Forest Stewardship Council / Programma voor de goedkeuring van boscertificeringsystemen

Wees ecologisch verantwoord: druk dit document niet af